

Center for Pensionsret

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning

Torsdag, den 18. september 2008, kl. 15.00-16.30

Lektor, ph.d. Jacob Graff Nielsen

Dias 1

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.
Center for PensionsretOversigt:

1. Baggrunden for den ny aftalemodel for pensionsordninger i andre EU/EØS-lande
2. Analyse af aftalemodellens bestanddele
3. Aftalemodellens betydning for principperne bag fysiske personers skattepligt til Danmark
4. Afrunding og perspektivering

Dias 2

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.
Center for Pensionsret

1. Baggrunden for den ny aftalemodel for pensionsordninger i andre EU/EØS-lande:

1.1. EF-Domstolens dom i sag C-150/04 af 30/1 2007:

Pensionsbeskatningsdommen

- Præmis 38-40: De danske pensionsbeskatningsregler anses for at være i strid med art. 49 EF om fri udveksling af tjenesteydelserne (restriktion), da
  - Omkostninger forbundet med etablering i DK.
  - Aftagere afholdes fra at oprette pensionsopsparing i udlandet.
- Præmis 41-42: De danske pensionsbeskatningsregler i strid med art. 39 EF om arbejdskraftens frie bevægelighed (restriktion), da
  - Pensionsbeskatningsreglerne vanskeliggør og fordyrer arbejdstageres tilflytning m.v. til DK.

Dias 3

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.
Center for Pensionsret

1. Baggrunden for den ny aftalemodel for pensionsordninger i andre EU/EØS-lande:

1.1. EF-Domstolen sag C-150/04 af 30/1 2007: Pensionsbeskatningsdommen

- Præmis 43-44: De danske pensionsbeskatningsregler anses af samme årsager for at være i strid med art. 43 EF om den frie etableringsret (restriktion).
- Konklusion: De danske pensionsbeskatningsregler hindrer fri udveksling af tjenesteydelser, arbejdskraftens fri bevægelighed og den fri etableringsret.

Dias 4

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

1. Baggrunden for den ny aftalemodel for pensionsordninger i andre EU/EØS-lande:

1.1. EF-Domstolen sag C-150/04 af 30/1 2007: Pensionsbeskatningsdommen

Kan de konstaterede hindringer alligevel tillades, fordi

De kan begrundes i tvungene almene hensyn:

- At sikre effektiv skattekontrol/undgå skatteunddragelse.
- At sikre sammenhængen i det nationale skattesystem.

EF-Domstolens vurdering effektiv skattekontrol/undgå skatteunddragelse (præmis 51-59):

- Fast praksis for, at bekæmpelse af skatteunddragelse og hensynet til skattekontrol kan udgøre tvungene almene hensyn, der kan begrunde restriktioner.
- I den foreliggende situation dog mulighed for at påberåbe sig bistandsdirektivet (direktiv 77/799), jf. sag C-55/98, Vestergaard.
- Desuden kan danske skattemyndigheder kontrollere, om der er foretaget indbetalinger til et udenlandsk pensionsinstitut, jf. SKL § 11 C, stk. 1 og 3.
- De danske skattemyndigheder kan afkræve skatteyderen den fornødne dokumentation for fradrag/bortseelsesret.
- Der gælder ikke en generel formodning om skatteunddragelse ved indbetaling på udenlandske pensionsordninger.
- Domstolen afviser hensynet til effektiv skattekontrol og skatteunddragelse.

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

1. Baggrunden for den ny aftalemodel for pensionsordninger i andre EU/EØS-lande:

1.1. EF-Domstolen sag C-150/04 af 30/1 2007: Pensionsbeskatningsdommen

EF-Domstolens vurdering af sammenhængen i det nationale skattesystem (præmis 65-74):

- Årsagen til, at der kan opstå asymmetri er ikke, at pensionsordningen oprettes i udlandet, men derimod i, at DK har afstået beskatningsretten til pensionsudbetalinger i en række DBO'er. Dette gælder også pensionsordninger i DK.
- Dermed kan DK ikke generelt nægte skattebegunstigelse af udenlandske pensionsopsparing pga. hensynet til sammenhæng i skattesystemet.
  - EF-Domstolen afviser derfor hensynet til sammenhængen i det nationale skattesystem.
- Ikke nødvendigt at efterprøve egnethed og proportionalitet nærmere.

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

1. Baggrunden for den ny aftalemodel for pensionsordninger i andre EU/EØS-lande:

1.2. Ændring af pensionsbeskatningen

- Lov nr. 1534 (L9) og 1535 (L 10) af 19/12 2007: PBL ændres og PAL nyaffattes

PBL § 15 C, stk. 2:

Udenlandske pensionsinstitutters anmodning om "standard"-godkendelse

PBL § 15 C, stk. 1:

Personers anmodning om godkendelse af udenlandsk pensionsordning

PBL § 15 D:

Godkendelse af vandrende arbejdstageres udenlandske pensionsordninger

Dias 7

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

1. Baggrunden for den ny aftalemodel for pensionsordninger i andre EU/EØS-lande

1.2. Ændring af pensionsbeskatningen

Godkendelse af udenlandske pensionsordninger (PBL § 15 C)	
1. Anmodning fra pensionsinstitut eller pensionsopsparer	
2. Pensionsinstituttet skal have hjemsted i et andet land inden for EU/EØS (27+3 lande)	
3. Pensionsinstituttet skal have tilladelse i hjemlandet til drive livsforsikrings-, pensionskasse-, eller kreditinstitutvirksomhed	
4. Pensionsordningen skal være omfattet af PBL kapitel 1, dvs. opfylde <u>alle</u> betingelser til (L), (R) og (K).	
5. Pensionsordningen skal være tariffmæssigt opbygget, dvs. entydig sammenhæng mellem pensionstilsagn og pensionsbidraget.	
6. Pensionsinstituttet skal indvillige i at opfylde alle betingelser og forpligtelser, der påhviler pensionsinstitutter ifølge PBL kapitel 1	Indberetningspligt Oplysningspligt Indeholdelsespligt Solidarisk hæftelse for skat/afgift sammen med pensionsopsparer.
7. Informationsudvekslingsaftale mellem DK og det land, hvori pensionsinstituttet har hjemsted* (udelukker Liechtenstein).	

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i
dansk pensionsbeskatning.
Center for Pensionsret

1. Baggrunden for den ny aftalemodel for pensionsordninger i andre EU/EØS-lande

1.2. Ændring af pensionsbeskatningen

Godkendelse af udenlandske pensionsordninger (PBL § 15 C)

8. Pensionsinstitutets godkendelse må ikke være tilbagekaldt af SKAT.

9. Pensionsopsparerens skal indvillige i:

At blive beskattet efter PBL af udbetalinger fra pensionsordningen, der modtages efter, at personen ikke længere er fuldt skattepligtig/har hjemsted i DK, i det omfang DK ifølge en DBO mellem DK og bopælslandet ville kunne have beskattet udbetalingen som følge af, at pensionsinstituttet havde hjemsted her i landet.

At blive beskattet efter PBL af udbetalinger fra pensionsordningen, i det omfang DK ifølge en DBO mellem DK og det land, hvori ordningen er oprettet, ville kunne have beskattet udbetalingen som følge af, at pensionsinstituttet m.v. havde haft hjemsted her i landet.

At pensionsinstituttet m.v. påtager sig forpligtelserne nævnt ovenfor under pkt. 5.

10. Pensionsopsparerens skal være fuldt skattepligtig til Danmark.

Dias 9

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i
dansk pensionsbeskatning.
Center for Pensionsret

2. Aftalemodellens to bestanddele

Erklæring fra det udenlandske
pensionsinstitut:

Skal indvillige i:

- At indberette om indbetalinger, udbetalinger, afkast og ændringer
- At indeholde og indbetale skat/afgift ved udbetaling fra ordningen
- At indberette adresseændringer og navneskift for personer, der ikke har bopæl i DK, ændringer i ejerforhold, begunstigelser,
- Alt skal ske i fuld overensstemmelse med de til enhver tid gældende danske skatteregler

Dias 10

Erklæring fra pensionsopsparerens:

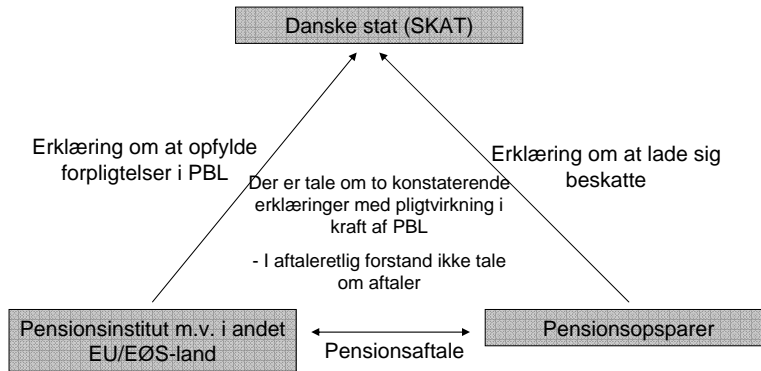
Skal indvillige i:

- a) At blive erklæringsbeskattet til DK, hvis pensionsopsparerens flytter til et land, som Danmark ville have haft beskatningsret til som kildeland (uanset hvor pensionsinstituttet er hjemmehørende)
- b) At blive erklæringsbeskattet til Danmark, hvis pensionsopspareren bliver i DK med en pensionsopsparing i et land, som Danmark havde haft beskatningsret til som kildeland
- c) At pensionsinstituttet m.v. påtager sig forpligtelserne nævnt ovenfor under pkt. 5

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

2. Aftalemodellens to bestanddele

Dias 11

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

2. Aftalemodellens to bestanddele

- De to erklæringer indgår desuden som en del af hjemmelsgrundlaget for at pålægge henholdsvis pensionsinstituttet m.v. og pensionsopspareren pligter.
- For pensionsopspareren er der tale om, at hjemmelen for at beskatte den pågældende af udbetalinger fra den skattebegunstigede pensionsopsparing i visse tilfælde udgøres af erklæringen, jf. PBL § 15 C, stk. 1, nr. 3, kombineret med beskatningsbestemmelserne i PBL.
  - Dette kan i øvrigt ikke anses for at stride mod Grundlovens § 43, 1. led, idet erklæringsbeskatningen er klart hjemlet i PBL.
  - Der er heller ikke tale om en "delegationsaftale", men i stedet om et lovfæstet krav om en forpligtende erklæring fra pensionsopspareren.
- Hvorfor er denne særlige erklæringsbeskatningshjemmel nødvendig?

Dias 12

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.
Center for Pensionsret

3. Grundprincipper for fysiske personers skattepligt til Danmark:

- Hvilken tilknytning kræves for indtræden af skattepligt til Danmark?

Fuld skattepligt

KSL § 1: Bopæls- og opholdsmæssig tilknytning til Danmark

Virkning:

SL § 4: Globalindkomstprincippet

Begrænset skattepligt

KSL § 2: Økonomisk eller arbejdsmæssig aktivitet i Danmark

Indkomstkilde i Danmark

Virkning:

Kun udtrykkeligt opregnede indkomster fra Danmark beskattes

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.
Center for Pensionsret

3. Grundprincipper for fysiske personers skattepligt til Danmark:

- Hvis to stater begge gør krav på at beskatte en indkomst – f.eks. fordi skatteyderen anses som fuldt skattepligtig af al indkomst til DK og begrænset skattepligtig af en bestemt indkomst til Tyskland – vil dobbeltbeskatningen normalt søges undgået ved folkeretlige aftaler mellem staterne.
- Disse aftaler betegnes som dobbeltbeskatningsoverenskomster (DBO):
  - I disse DBO'er fordeles beskatningsretten, herunder til pensioner.
  - I langt de fleste DBO'er har DK sikret sig beskatningsret til pensioner som kildeland (OECD er i øvrigt fortalende for, at pensioner kun bør beskattes i domicilstaten).
  - Dvs. at DK har aftalt sig frem til ret til at beskatte pensionsudbetalinger fra pensionsinstitutter i DK og staten m.v.
    - Siden 1977 har den danske stat i øvrigt ikke anset afgifterne i PBL for at være omfattet af DBO'erne, jf. SKDM 1977.45 DEP.
  - Hvis pensionsopspareren på udbetalingstidspunktet ikke er fuldt skattepligtig til DK, er der intern hjemmel til at beskatte pensionsudbetalinger fra Danmark i KSL § 2, stk. 1, nr. 9-11.

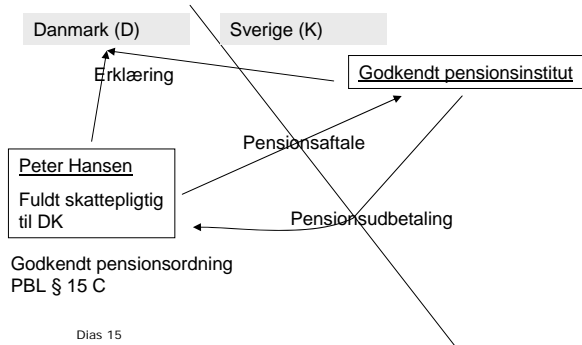

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.
Center for Pensionsret

3. Grundprincipper for fysiske personers skattepligt til Danmark:

- Med indførelse af muligheden for at få godkendt pensionsordninger i andre EU/EØS-lande som skattebegunstigede sikrer reglerne om fuld og begrænset skattepligt samt DBO'erne imidlertid ikke, at DK kan beskatte udbetalingerne:

- Eksempel 1:

PH er fuldt skattepligtig til DK => Intern hjemmel til at beskattes i DK

PH forudsættes at være begrænset skattepligtig til Sverige => Intern svensk beskatningshjemmel

I den nordiske DBO er imidlertid aftalt, at pensioner kun kan beskattes i kildelandet (art. 18) => Udbetalingen kan kun beskattes i Sverige

På grund af PHs erklæring til DK kan udbetalingen imidlertid også erklæringsbeskattes til DK.
NB. Tvivlsomt om lempelse i DK for svensk skat (PBL § 15 C og LL § 33)

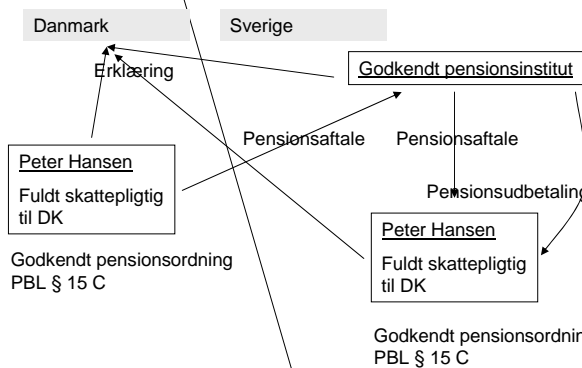
Dias 15

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.
Center for Pensionsret

3. Grundprincipper for fysiske personers skattepligt til Danmark:

- Med indførelse af muligheden for at få godkendt pensionsordninger i andre EU/EØS-lande som skattebegunstigede sikrer reglerne om fuld og begrænset skattepligt samt DBO'erne imidlertid ikke, at DK kan beskatte udbetalingerne:

- Eksempel 2:

•PH er hverken fuldt eller begrænset skattepligtig til DK => Ingen intern hjemmel til at beskattes i DK

•PH er fuldt skattepligtig til Sverige => Intern svensk beskatningshjemmel

•Ikke omfattet af DBO, da Sverige er både domicil- og kildeland

•På grund af PHs erklæring til DK kan udbetalingen imidlertid også erklæringsbeskattes til DK, hvis DK anses som kildeland.

•NB. Tvivlsomt om lempelse i DK for svensk skat (PBL § 15 C og LL § 33)

Dias 16

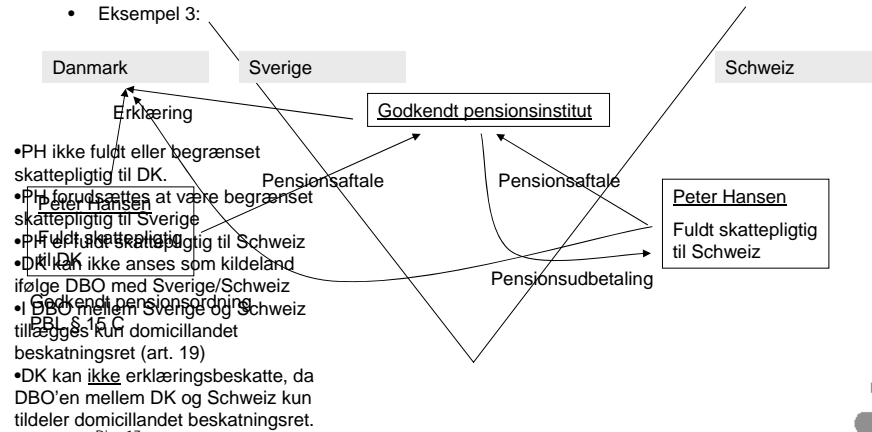
Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

3. Grundprincipper for fysiske personers skattepligt til Danmark:

- Med indførelse af muligheden for at få godkendt pensionsordninger i andre EU/EØS-lande som skattebegunstigede sikrer reglerne om fuld og begrænset skattepligt samt DBO'erne imidlertid ikke, at DK kan beskatte udbetalingerne:

- Eksempel 3:

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

3. Grundprincipper for fysiske personers skattepligt til Danmark:

- Lempelsesregler:
  - PBL § 15 C, stk. 4, 2. pkt.:
    - Ved beskatning af en pensionsopparer, der er flyttet til et andet land (ikke længere er fuldt skattepligtig/hjemmehørende i DK), og hvis pensionsordning er oprettet i et helt tredje land,
    - Indrømmer DK creditlempelse efter LL § 33 for den skat, som kildelandet måtte opkræve.
    - Der indrømmes ikke lempelse for domicillandets skat.
    - Deraf kan måske sluttes modsætningsvis, at lempelse ifølge LL § 33 i øvrigt ikke finder anvendelse.
  - LL § 33, stk. 1:
    - Skat betalt til en fremmed stat [...] og opkrævet af indkomst fra kilder dér, det være sig ved direkte påligning eller indeholdelse, kan fradrages i de indkomstskatter til stat og kommune, der skal svares af denne indkomst i DK [...].
    - Omfatter såvel fuldt som begrænset skattepligtige, jf. CIR nr. 72 af 17/4 1996 pkt. 5.1.1.
  - Ifølge L 9 2007/2008, 2. samling, bemærkningerne til PBL § 15 C, stk. 4:
    - Ved det udenlandske pensionsinstituts m.v. skattemæssige sidestillet med danske pensionsinstitutter m.v. bliver personen samtidig begrænset skattepligtig til Danmark af udbetalingerne m.v. fra pensionsordningen i samme omfang, som hvis ordningen var oprettet i et dansk pensionsinstitut m.v.
  - Hvis dette må antages at være korrekt, er følgerne:
    - At pensionsoppareren som begrænset skattepligtig fuldt ud kan påberåbe sig LL § 33, stk. 1.
    - Lempelse er i så fald kun udelukket for domicillandets skat, hvis pensionsinstituttet m.v. er beliggende i et andet land en domicillandet.
    - Også hvis domicillandet og kildelandet er det samme, er der tale om en skat betalt til en fremmed stat og opkrævet af indkomst fra kilder dér, jf. LL § 33, stk. 1.
    - NB: Denne fortolkning afhænger dog af, at DK ikke i alle skattemæssige henseender anses som kildeland som følge af, at det udenlandske pensionsinstitut m.v. anses som hjemmehørende i DK.
- Dias 18

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

4. Afrunding og perspektivering:

• Erklæringsbeskatningens effekt i forhold til den internationale skatteret:

- Erklæringsbeskatningen sikrer dansk beskatningsret, selvom pensionsoppareren ikke er fuldt eller begrænset skattepligtig til DK i hvert fald i gængs forstand.
  - Ifølge forarbejderne til PBL § 15 C anses pensionsoppareren som "begrænset skattepligtig" til DK, fordi det udenlandske pensionsinstitut m.v. sidestilles med et pensionsinstitut m.v. hjemmehørende i DK.
- Erklæringsbeskatningen respekterer Danmarks DBO'er, dog undtagen i de tilfælde, hvor pensionsoppareren flytter til det land, hvor pensionsinstituttet er hjemmehørende, og hvor kildelandet er tillagt enebeskatningsret i DBO'en med DK
  - I denne situation indebærer anden del af erklæringen, at DK anser sig som kildeland, selvom pensionen ikke udbetales fra et dansk pensionsinstitut m.v.
  - Pensionsinstituttet "flyttes" i skattemæssig forstand til DK.
  - Hvis DBO'en giver kildelandet beskatningsret til pensioner (og det gør de fleste DBO'er), "overrunder" erklæringsbeskatningen, at DK reelt hverken er kilde- eller domicilland.
- Erklæringsbeskatningsmodellen udfordrer også DBO'er mellem andre stater, idet DK skyder en kile i form af erklæringsbeskatning ind forud for fordelingen af beskatningsretten mellem den reelle kildestat og domicilstaten.
  - Det udenlandske pensionsinstitut m.v. er forpligtet til at indeholde og afregne skatter/afgifter til DK, hvilket dog ikke hindrer den reelle kildestat og domicilstat i at beskatte pensionen uden fradrag af dansk skat.
  - Dobbelt- eller trippelbeskatningen kan dermed blive pensionsopparerens ansvar, hvis kilde- og domicilstaterne ikke vil anerkende/lempe for den danske erklæringsbeskatning.

Dias 19

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

4. Afrunding og perspektivering:

• Erklæringsbeskatningens effekt i forhold til den internationale skatteret:

- Erklæringsbeskatningens formål er bl.a. at sikre DK det udskudte skatteprovenu fra pensionsbeskatning på en måde, der er i overensstemmelse med frihedsrettighederne i EF-traktaten.
  - Det er imidlertid et åbent spørgsmål, om det nye regelsæt stadig hindrer arbejdskraftens og tjenesteydernes fri bevægelighed pga.
    - De omfattende krav til udenlandske pensionsinstitutter m.v.
    - Vanskelighederne for de danske pensionsopparere ved at overskue deres retsstilling som følge af erklæringsbeskatningen.
  - Den lempeligere regel for vandrende arbejdstagere i PBL § 15 D forekommer dog at tage højde for indrejsende, vandrende arbejdstageres skattemæssige behov.
- Kommissionens åbningskrivelse af 28. marts 2007 om diskriminering af investeringsforeninger i andre EU-medlemsstater/EØS-lande.
  - DK hindrer investeringsforeninger i andre EU/EØS-lande i at opnå status som udloddende aktiebaseret investeringsforening (aktieavancebeskatning i stedet for kapitalindkomst).
  - Vanskeligt, næsten umuligt for en udenlandsk investeringsforening at opfylde de detaljerede betingelser for at opnå status som aktiebaseret udloddende investeringsforening, herunder pga. krav om dobbelt regnskab.

Dias 20

Erklæringsbeskatning – et nyskabende element i dansk pensionsbeskatning.

Center for Pensionsret

4. Afrunding og perspektivering:

- Erklæringsbeskatningens effekt i forhold til den internationale skatteret:
  - Erklæringsbeskatningens formål er bl.a. at sikre DK det udskudte skatteprovenu fra pensionsbeskatning på en måde, der er i overensstemmelse med frihedsrettighederne i EF-traktaten.
  - Det store spørgsmål er formentlig:
    - Kan DK stille krav om, at udbydere af tjenesteydelser i andre EU/EØS-lande, skal overholde dansk skattelovgivning til punkt og prikke, eller må dette ubetingede krav anses for at være i strid med frihedsrettighederne i EF-traktaten?
    - PBL § 15 D om vandrede arbejdstagers pensionsordninger indeholder en fleksibilitet vedrørende de udenlandske pensionsordningers indretning.
    - Det gør PBL § 15 C om godkendelse af udenlandske pensionsordninger ikke, da disse ordninger skal opfylde alle betingelserne i PBL afsnit 1.

